

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

OAS oli nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 27.4.-29.5.2023.

Sisällysluettelo

L01 Luonnonvarakeskus, 8.5.2023	3
L02 Traficom 15.5.2023.....	3
L03 Savonlinnan museo 17.5.2023.....	4
L04 Suomen Metsäkeskus 19.5.2023.....	4
L05 Etelä-Savon maakuntaliitto 23.5.2023	6
L06 Itä-Suomen AVI 23.5.2023	6
L07 Digita 24.5.2023.....	10
L08 POS-ELY 23.5.2024.....	12
L09 ESA-ELY 26.5.2023	14
L10 Ilmatieteenlaitos 27.5.2023.....	16
L11 Fingrid 29.5.2023	16
L12 MTK Metsänomistajat 29.5.2023	16
L13 Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo 30.5.2023.....	17
L14 Telia Finland Oyj 27.4.2023.....	17
M1 Yksityishenkilö(t) 20.3.2023	18
M2 Yksityishenkilö 21.5.2023	18
M3 Yksityishenkilö 21.5.2023	18
M4 Lahnasen Hirviseurue 24.5.2023	20
M5 Yksityishenkilö 25.5.2023	20
M6 Yksityishenkilöt 26.5.2023	20
M7 Rusal Osakaskunta 26.5.2023	22
M8 Yksityishenkilö(t) (LL & ML) 27.5.2023	22
M9 Yksityishenkilö 28.5.2023	27
M10 Yksityishenkilö 28.5.2023.....	27
M11 Etelä-Savon kauppakamari 29.5.2023.....	27
M12 Pieksämäen Yrittäjät 29.5.2023	28
M13 Yksityishenkilö 29.5.2023.....	28

Sarvikankaan tuulivoima osayleiskaava

OAS:n vastineet

2 (28)

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

M14 Telia Finland 27.4.2023..... 28

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Lausunnot

Lausunnon esittäjä	Sisältö	Vastineet
L01 Luonnonvarakeskus, 8.5.2023	Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.	Merkitään tiedoksi.
L02 Traficom 15.5.2023	<p>Sarvikankaan tuulivoiman hankealue sijoittuu Jyväskylän lentoaseman lennonjohtoalueelle (CTA). Alueella on korkeusrajoitus, joka tulee huomioida suunnittelussa. Lisätietoja korkeusrajoituksesta on saatavissa lentoaseman pitäjältä Finavia Oyj:ltä sekä ilmailiikennepalvelujen tarjoajalta, Fintraffic Lennonvarmistus Oy:ltä.</p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa.</p> <p>Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.</p> <p>Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200 - 300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriötä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.</p> <p>On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.</p>	Merkitään tiedoksi.

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

<p>L03 Savonlinnan museo 17.5.2023</p>	<p>Alueella on voimassa Etelä-Savon maakuntakaava (20 10/2016) ja Sarvikankaan ranta-asemakaava (2015) ja osittain ranta-asemakaava eräille Metsähallituksen omistamille alueille.</p> <p>Suunnittelualueella ei sijaitse tunnettuja kulttuuriympäristökohteita tai -alueita kuin Petäjämäen vanhat maatalouden ja asutuksen jäänteet. YVA-menettelyn yhteydessä kaava-alueelta tehdään mm. näkymisalueanalyysi, kuvasovitteet voimaloiden näkymisestä ja arkeologinen selvitys. Kaavaselostuksesta on hyvä käydä ilmi myös alueella sijaitseva rakennuskanta ja kaavaprosessissa arvioida onko niillä mahdollista kulttuurihistoriallista arvoa, joka tulisi huomioida kaavassa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>L04 Suomen Metsäkeskus 19.5.2023</p>	<p>Valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kemera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.</p> <p>Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.</p> <p>Metsäkeskus näkemyksen mukaan on hyvä, että vaikutusta on selvitetty myös metsänomistajille järjestetyllä kyselyllä. Tällä tavoin myös ne metsänomistajat, jotka eivät asu, mutta omistavat metsää kaava-alueen vaikutuksen alueella pääsevät osallistumaan hankkeeseen. On myös hyvä, että metsänomistajien kanssa on olemassa sopimukset tuulivoima-alueista.</p> <p>Suomen metsäkeskuksen huomioita arviointisuunnitelmasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toivomme, että metsätalousalueet rajataan mahdollisuuksien mukaan tulevan kaavan ulkopuolelle, jos yhteensovittamisen tarvetta ei ilmene. • Alueella metsien ottaminen muuhun maankäyttöön tulee olla mahdollisimman vähäistä. • Monimuotoisuuteen liittyen esitämme, että kaavakarttojen metsätalousalueille ei merkitä luo- 	

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>merkintöjä tai suojelumääräyksiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nämä kohteet tulee huomioida voimaloiden sijoittelussa ja ovat kaavan tausta-aineistoa ja esitetään esimerkiksi kaavaselostuksen liitekarttana. ○ Kohteiden rajaukset saattavat muuttua ajan kuluessa ja näin ollen niiden huomioiminen tulee tehdä yksilöllisesti metsänhoidon yhteydessä. • Alue on pääosin metsätalousaluetta. Siksi hankkeen ja kaavan vaikutukset metsään perustuvien elinkeinojen harjoittamiseen tulee selvittää mm. <ul style="list-style-type: none"> ○ Metsäalan pienentyminen ja sen vaikutukset metsätalouteen. ○ Mahdollisten suojelumääräysten tai muiden metsätaloutta rajoittavien tekijöiden vaikutus metsätalouden harjoittamiseen. ○ Nykyiseen tieverkkoon ja sen käyttöön sekä rakennusaikana että toiminnan käynnistyttyä <ul style="list-style-type: none"> ▪ Käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa tieverkkoa. ▪ Huomioidaan tieverkon kehittämisessä metsätalouden tarpeet mm. kulkuyhteyksinä palstoille <p>Hankkeen taloudellisia vaikutuksia metsätalouteen olisi hyvä arvioida paikkatietoon pohjautuen metsätaloukskäytöstä poistuvan metsäpinta-alan mukaisista hakkuumahdollisuuksista sekä siitä johdettuna myös metsäklusterin elinkeinoin ja rahavirtoihin. Hankkeen vaikutuksesta syntyvän metsäkadon vaikutuksia alueen hiilitaseeseen on myös syytä arvioida. Tarkastelu tulee ulottaa varsinaisen hankealueen lisäksi myös siirtolinjoihin ym. liitännäisvaikutuksiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hiilensidontaan <ul style="list-style-type: none"> ○ Rakennusaikana käytössä olevien alueiden metsitys ja tuulivoima-alueen metsitys käytön päätyttyä. ○ Metsäpinta-alan väheneminen. 	<p>YVAN yhteydessä laaditaan hiilitaselaskenta, jossa tuodaan esiin metsäpinta-alan vähenemä.</p>
--	---	---

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

<p>L05 Etelä-Savon maakuntaliitto 23.5.2023</p>	<p>Etelä-Savon maakuntaliitto toteaa, että Sarvikankaan alue on tunnistettu yhdeksi potentiaaliseksi tuulienergian tuotannolle sopivaksi alueeksi vireillä olevaa 3. vaihemaakuntakaava varten laaditussa tuulivoimaselvityksessä. Alue osoitetaan nyt laadittavassa 3. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueena.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulisi lisätä Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaavan laadinnan aikataulu. Alueen yleiskaavaa ei voi hyväksyä ennen maakuntakaavan hyväksymistä eli alue on ensin lisättävä maakuntakaavaan. Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaavan luonnos tulee nähtäville vuodenvaihteessa 2023 ja kaavaehdotus syksyllä 2024. Kaava pyritään saamaan hyväksytyksi joko syksyllä 2024 tai keväällä 2025, jolloin Sarvikankaan tuulivoimala-alueen rakentaminen ei merkittävästi viivästyisi maakuntakaavan vuoksi.</p> <p>...</p> <p>Tuulivoiman osalta Etelä-Savon maakuntakaavassa on tuulivoiman rakentamista koskien koko maakuntaa koskeva kehittämismääräys, joka tulisi lisätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p><i>"Tuulivoimaa suunniteltaessa tuulivoimaloita ei tule sijoittaa maakuntakaavassa osoitetuille luonnonympäristön, kulttuuriperinnön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeille alueille. Tuulivoimaa suunniteltaessa on huomioitava Vuoksen vesistöalueen erityispiirteet (VAT-Vuoksi) ja erityisesti selvitettävä luonnonympäristöön, kulttuuriperintöön, maisemaan, puolustusvoimien toimintoihin, tietoliikenteeseen, liikenneturvallisuuteen, asumiseen ja vapaa-ajanasetukseen sekä matkailuelinkeinoon kohdistuvat vaikutukset ja pyrittävä ehkäisemään näihin kohdistuvien haitallisten vaikutusten syntymistä. Tuulivoimaa suunniteltaessa on lisäksi varmistuttava siitä, että tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää luonto- ja maisema-arvot sekä kulttuuriympäristön arvot (ml. Vedenalainen kulttuuriperintö) huomioiden".</i></p> <p>Maakuntaliiton lausunto</p> <p>Etelä-Savon maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa Sarvikankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, kuin edellä esitetyt huomiot (koko maakuntaa koskeva kehittämismääräys/tuulivoima sekä 3. vaihemaakuntakaavan laadinnan aikataulu).</p>	<p>Lisätään OAS:iin 3. vaihemaakuntakaavan aikataulu.</p> <p>Lisätään tuulivoiman rakentamista koskeva kehittämismääräys OAS:iin.</p>
<p>L06 Itä-Suomen AVI 23.5.2023</p>	<p>Terveydensuojelulain (763/1994) tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Lain yleisen periaatteen mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta tulee suunnitella ja järjestetään siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Tämän edellytyksenä on, että toiminnanharjoittaja tunnistaa</p>	

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seuraa niihin vaikuttavia tekijöitä.</p> <p>Terveydensuojelulain 5 pykälässä on säädetty alueellisesta terveydensuojelusta seuraavaa: <i>”Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo terveydensuojelua toimialueellaan sekä arvioi kuntien terveydensuojelun valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista”.</i></p> <p>Samaisen lain 6 pykälässä on säädetty puolestaan kunnan terveydensuojelutehtävistä seuraavaa: <i>”Kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Kunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa”.</i></p> <p>Yleistä</p> <p>Terveydellisten olosuhteiden, riskien ja mahdollisten haittatekijöiden arviointi sekä valvonta kuuluu paikallisella tasolla kunnan terveydensuojeluviranomaisen toimivallan piiriin. Täten aluehallintovirasto ei yleensä ota kantaa yksittäisen hankkeen mahdollisesti aiheuttamiin yksittäisiin riskeihin ja haittatekijöihin, etenkin jos niiden ennakoidaan rajautuvan paikallisesti. Koska kyseinen hanke on aluehallintoviraston näkemyksen mukaan osa suurempaa kokonaisuutta, käyttää aluehallintovirasto poikkeuksellisesti mahdollisuuden lausua tähän asiaan.</p> <p>YVA-menettelyssä vaikutuksia tarkastellaan 300 metriä korkeilla voimaloilla. Aluehallintovirasto haluaa kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että lausuntokierroksilla on tullut jo vastaan hankkeita, joissa tarkastelua on tehty jopa 350 metriä korkeille voimaloille. Mikäli on mahdollista, että voimalakoko kasvaa edelleen YVA-ohjelmassa ilmoitetusta on vaikutusten arvioinnin päivitystarvetta tarkasteltava kriittisesti.</p> <p>...</p> <p>Sarvikankaan tuulivoimahankkeesta katsoen luoteiskoillisuuntaan on syntymässä n. 150 kilometriä halkaisijaltaan olevan ympyrän muotoisen alueen sisään liki 50 eri vaiheessa olevan tuulivoimahankkeen kokonaisuus käsittäen n. 1300–1400 tuulivoimayksikköä... Mikäli halkaisijaltaan 100 kilometriä olevan tarkastelualueen keskus sijoitettaisiin Lapinlahden ja Rautavaaran eteläpuolelle, sijoittuisi myös Sarvikangas liitännäishankkeineen kyseiselle tarkastelualueelle. Tällöin tarkastelualueella olisi vähintään 18 tuulivoimahanketta, sisältäen myös Manner-Suomen suurimmaksi ennakoitun tuulivoimahankkeen Pielaveden länsipuolella. ...</p> <p>Vaikutusten tarkastelualueen rajauksen seurauksena lukuisia tuulivoimahankkeita leikkautuu tarkastelualueen ulkopuolelle ja näin laaja-alaisempi kokonaistarkastelu ja -vaikutusten arviointi jää aluehallintoviraston mielestä osittain vajaaksi. Kyseessä on todella merkittävä erillisten hankkeiden kokonaisuus (jos tarkastelualueeksi otetaan esim. 100–150 km), jonka yhteisvaikutuksia tulisi kartoittaa, mahdollisuuksien mukaan mallintaa sekä arvioida yksittäisten hankkeiden lisäksi hankeklusterina.</p>	<p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa noudatetaan Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskevia ohjeita, millä varmistetaan se, että tuulivoimaloista ei aiheudu terveyshaittoja.</p> <p>Yhteisvaikutukset arvioidaan YVAN yhteydessä.</p>
--	---	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>...Aluehallintovirasto katsoo, että edellä mainitut seikat tulisi huomioida kokonaisarvioinnin osalta ja hankkeita sekä etenkin niiden yhteenliittymiä pitäisi arvioida myös sosiaalisen hyväksyttävyyden näkökulmasta.</p> <p>YVA-ohjelman (s. 46) mukaan Sarvikankaan hankealue ei sijoitu maakuntakaavan tv-alueelle, joten sen voi tulkita olevan maakuntakaavan vastainen. Hankealueen lounaisosassa on pohjavesialue (pv 283, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue). Edellä mainittua seikkaa ei ole kuitenkaan kirjattu selkeästi osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. ...</p> <p>...maakuntakaavojen ohjausvaikutusten ylläpitämiseksi yleiskaavoituksessa tulisi huomioida laajemminkin valmistelussa olevien hankkeiden kaavanmukaisuus.</p> <p>Voimassa olevan maakuntakaavan tulisi ohjata yleiskaavoitusta, mutta nyt vaikuttaa siltä, että hankkeita on suunniteltu alueille, joita ei ole maakuntakaavassa tv-alueiksi kaavoitettu tai hankkeiden rajaukset eivät noudata maakuntakaavojen tv-merkintöjä. Tai sitten lausuntoaineistoissa on vanhentuneita materiaaleja, jotka vääristävät tilannekuvaa ja vaikuttaen heikentävästi myös tilannekuvan kokoamiseen, vaikutusmahdollisuuksien käyttämiseen sekä hankekokonaisuutta koskevaan läpinäkyvyyteen....</p> <p>... asukaskysely on ihmisten todellisten vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen näkökulmasta eräs merkityksellisimmistä menettelyistä sekä kanavista. Sitä ei ole kuitenkaan esitetty vaihtoehdoksi kappaleessa '7.3 Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen'. Mikäli kysely kuitenkin on määrä toteuttaa, erityistä huomiota on tarpeen kiinnittää kyselyn ajankohtaan, informoinnin laajuuteen ja tehokkuuteen, kyselyn tekniseen toteutukseen ja kaikkein tärkeimpänä kyselyn sisältöön. Kyselyjen tekeminen vaatii asiantuntemusta ja tahtoa saada selville alueen asukkaiden todelliset mielipiteet.</p> <p>...kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä hyvinvointialueen sosiaaliviranomaisen (rakenteellinen sosiaalityö) edustajille tulisi varata tilaisuus osallistua hankkeen valmistelusta vastaaviin tai siihen tiiviisti liittyviin työryhmiin.</p> <p>Loppulauselma</p> <p>YVA-ohjelmaan ja siten myös OAS:aan sisältyy jonkin verran puutteita sekä epävarmuustekijöitä, joiden johdosta yleiskuva jää hieman vajaaksi. Keskeisin esimerkki ohjelman puutteellisuudesta liittyy vaihtoehtojen tarkasteluun. Kun todellisia vaihtoehtoja ei ole kyetty ohjelmassa kuvaamaan, vaan ne määritetään vasta myöhemmin, on se vaikutusmahdollisuuksien näkökulmasta sietämätön tilanne. Tätä korostaa myös se, että suunniteltu hanke on lähtökohtaisesti kaavan vastainen. Edellisistä johtuen, täsmällistä tilannekuvaa ei saa, jolloin myös lausuminen ja vaikuttaminen hankkeen</p>	<p>Etelä-Savon maakuntakaavaa ollaan uudistamassa.</p> <p>Täydennetään OAS kohtaa 7.3. maininta asukaskyselystä.</p>
--	--	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>ohjelmavaiheessa jää hieman kevyeksi. Tästä seuraa se, että YVA-selostuksen laatimiseen, kaavoitukseen sekä luvitukseen kohdistuu korostuneita odotuksia.</p> <p>...tarkastelua on kuitenkin tehty ainoastaan hankekohtaisesti ja paikallisella tasolla, mikä on toki YVA-lain hengen mukaista, mutta osittain ongelmallista kokonaisvaikutusten arvioinnin jäädessä hankekohtaisiksi, irrallisiksi ja ajallisesti muuttuvassa tilanteessa vaillinaisiksi.</p> <p>Aluehallintovirasto kuitenkin katsoo, että sosiaalisten vaikutusten arviointi on ohjelmassa kuvattu osittain puutteellisesti, varsin yleisellä tasolla ja yleisesti ottaen kovin vähäisessä määrin. Myös alueen asukkaiden kuulemiseen ja vaikutusmahdollisuuksien järjestämiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota. Aluehallintovirasto pitää tärkeänä vuorovaikutteisten yleisötilaisuuksien järjestämistä riittävän aikaisessa hankkeen valmisteluvaiheessa, että alueen asukkailla olisi aito vaikuttamismahdollisuus myös keskustelun kautta tuoda näkemyksiään esille. Asukaskyselyn laatimiseen tulee käyttää tarvittavaa asiantuntijuutta ja sen toteuttamiseen ja sisältöön liittyvät seikat tulisi kuvata viimeistään selostusvaiheessa.</p> <p>Aluehallintovirasto katsoo edelleen, että terveydensuojelusta vastaavan paikallisviranomaisen sekä sosiaaliviranomaisen (rakenteellinen sosiaalityö) mukaan ottamisella mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hankkeen suunnitteluun, edistetään yhteistyötä ja hankkeen valmistelua laaja-alaisesti sekä moniammatillisesti.</p> <p>Lisäksi Etelä- ja Pohjois-Savon, Länsi- ja Keski-Suomen, Kainuun sekä Pohjois-Pohjanmaan osalta olisi tarkoituksenmukaista käydä eri viranomaisten sekä muiden asiaan liittyvien keskeisten tahojen kanssa aktiivista vuoropuhelua suunnitteilla olevien sekä käynnistyneiden tuulivoimahankkeiden merkityksestä ihmisten hyvinvointiin, elinympäristön terveellisyyteen ja viihtyisyyteen, energiaomavaraisuuteen, varautumiseen yms. Tiedossa olevat ja suunnitellut hankkeet sekä niiden mahdolliset kokonaisvaikutukset olisi hyvä arvioida kokonaisuutena tai osakokonaisuuksina yksittäisten hankkeiden lisäksi / sijaan.</p>	<p>Asukaskysely järjestetään kaavan valmisteluvaiheessa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
--	--	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

<p>L07 Digita 24.5.2023</p>	<p>...</p> <p>Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.</p> <p>Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.</p> <p>Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.</p> <p>...</p> <p>Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja • tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista. <p>...</p> <p>...</p> <p>Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.</p> <p>Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.</p> <p>...</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
-------------------------------------	---	----------------------------

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi.</p> <p>...</p> <p>Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeitä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.</p>	
--	---	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

<p>L08 POS-ELY 23.5.2024</p>	<p>Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri - vastuualueen näkemyksen mukaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) vastaa tarkoitustaan. Viranomaisyhteistyön osalta kiinnitetään huomiota, että varsinaista kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua ei ole ilmeisesti pidetty tai siitä ei ainakaan ole tullut tietoa Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle. Riittävän aikaisessa vaiheessa pidetty viranomaisneuvottelu mahdollistaa tarvittavien tutkimus- ja selvitystarpeiden esittämisen ja vaikutusten arvioinnin kohdentamisen.</p> <p>...</p> <p>OAS:n mukaan kaavassa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia sekä YVA:n yhteydessä tehtäviä selvityksiä. Laadittavien selvitysten joukossa ei ole mainittu hankkeen liikenteeseen, tuulivoimakuljetuksiin tai tieverkon parantamiseen liittyvien tarpeiden selvittämistä. Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue edellyttää, että YVA-hankkeen ja kaavoituksen yhteydessä laaditaan saavutettavuus selvitys, jonka avulla tuulivoimahankkeen liikenteelliset vaikutukset voidaan arvioida nykyistä yksityiskohtaisemmin.</p> <p>... Tuulivoimahankkeen liikenteelliset vaikutukset esitetään arvioitavan nykyistä yksityiskohtaisemmin saavutettavuus selvityksen avulla YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuulivoimapuiston ympärillä oleva maantieverkko ja yhteydet lähialueen satamiin. - Arvio tuulivoimahankkeen maantieverkolle synnyttämästä raskaan liikenteen määrästä, liikennehuipuista, kuljetusten aikaikkunoista sekä tyhjänä ajojen säännöllisyydestä. - Arvio tuulivoimaloiden määrästä ja koosta, jolloin voidaan arvioida pääkomponenttien kuljetusten mitat ja massat. - Raskaan liikenteen kuljetusten potentiaaliset reittivaihtoehdot (kiviaines- ja betonikuljetukset, pääkomponenttien kuljetukset, suurmuuntaja-kuljetukset). Arvioinnissa otetaan huomioon reittien varrella oleva asutus, koulut ja muut erityiskohteet sekä kuljetusten vaikutukset niihin (turvallisuus, melu, värinä, pöly jne.). - Kuljetusten vaatimat maantieverkon muutostoimenpiteet karkealla tasolla eri reiteillä ja niiden toteuttamiskelpoisuus. - Tarve hakea erikoiskuljetusluvan ennakkopäätös, jolloin voidaan saada selvitys potentiaalisista kantavuusongelmista siltojen ja maaperän osalta. - Naapurinkuulemislausunto liittymäluvasta, jos on tiedossa tai suunnitelmissa liittymälupaa edellyttäviä toimenpiteitä. - Alustava arvio muutostoimenpiteiden toteuttamisen lupakäsittelystä tai tarpeesta suunnittelu- ja 	<p>MRL mukainen viranomaisneuvottelu ennen kuin kaavan valmisteluvaiheen aineisto laitetaan nähtäville.</p> <p>YVAN yhteydessä selvitetään hankkeeseen liittyvä liikenteellinen saavutettavuus.</p>
----------------------------------	--	---

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>toteuttamissopimuksen tekemiseen ELY-L:n kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartoitus siitä, kulkeeko reitti valtakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaan maisema-alueen, pohjavesialueiden tai vedenottamojen läpi. - Potentiaalisten reittivaihtoehtojen pohjavesialueet ja vedenottamojen sijainti sekä niiden vaikutukset kuljetuksiin ja mahdollisiin toimenpiteisiin. - Keskeiset tuulivoimakuljetuksiin osallistuvat toimijat hankkeen eri vaiheissa. <p>...</p> <p>Tuulivoimahankkeen saavutettavuusselvityksen laatiminen helpottaa tuulivoimahankkeen rakentamisen aikana reittiselvityksen laatimista.</p> <p>... Tuulivoimaloiden sijoittamisessa tulee ottaa huomioon Liikenneviraston (8/2012) Tuulivoimaohje, ohje tuulivoimalan rakentamisesta liikenneväylien läheisyyteen.</p> <p>...</p> <p>Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri - vastuualueella ei ole kaavan OASista tässä vaiheessa muuta huomautettavaa.</p>	
--	---	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

<p>L09 ESA-ELY 26.5.2023</p>	<p>Lausunnolla oleva OAS on varsin kevyesti laadittu ilmeisesti siksi, että hankkeen parhaillaan meneillä olevassa YVA-menettelyssä käsitellään alueen oloja ja arvioitavia vaikutuksia menettelyineen varsin yksityiskohtaisesti. Kaavan laatiminen on kuitenkin oma prosessinsa ja siinä tulee noudattaa MRL:n säännöksiä.</p> <p>...</p> <p>ELY-keskus katsoo, että OAS:ssa on syytä tuoda esille millaisia vaikutuksia lainsäädäntö ylipäättään edellyttää arvioitavaksi (MRL 9 § sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen MRA 895/1999 1 §) ja mitä tässä nimenomaisessa kaavahankkeessa erityisesti on tarkoitus arvioida.</p> <p>OAS:ssa tulee myös esittää mitä olemassa olevia selvityksiä ja lähtötietoja on käytettävissä ja millaisia selvityksiä ja vaikutusarviointeja (myös menetelmät) on tarkoitus tehdä kaavahanketta varten. Vaikutusten yhteydessä tulee esittää myös niiden ulottuvuus.</p> <p>Osallisten lista on melko kattava, YVA-asiakirjoista voisi vielä harkita täydennystä.</p> <p>...</p> <p>Etelä-Savon maakuntakaavassa (päivitetty 2016) maakunnallisesti merkittävän tuulivoimahankkeen kokorajaksi on määritetty seitsemän voimalan puisto. Sarvikankaan hanke täyttää kokovaatimuksen moninkertaisesti. Koska maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa laadittaessa (MRL 32 §) eikä Sarvikankaan aluetta ole voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu Tuulivoimaloiden alueeksi (tv), on yleiskaava maakuntakaavan vastainen, mikä tulee selkeämmin tuoda esille myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS).</p> <p>...</p> <p>OAS:ssa mainitaan, että Etelä-Savon maakuntaliitto käynnisti 3.vaihemaakuntakaavan laatimisen syksyllä 2021. Samalla on syytä tuoda esille, että vaihekaavassa käsitellään useiden muiden maankäyttöteemojen lisäksi nimenomaan tuulivoimaa, jota on tarkoitus viedä eteenpäin sellaisella aikataululla, että se ehtisi MRL:n edellyttämällä tavalla "ohjaamaan" Sarvikankaan yleiskaavan laatimista ennen sen hyväksymiskäsittelyä. Maakuntaliiton selvityksissä Sarvikankaan alue on mukana uutena tuulivoima-alueena.</p> <p>...</p> <p>Kaavan tavoitteisiin on hyvä lisätä Etelä-Savon maakuntaliiton ja Pieksämäen kaupungin ilmastostrategiat sekä kaupungin kuntastrategia. Hankekuvauksessa on hyvä mainita myös tarvittava yhdysvoimalinja sekä hankkeen eri vaihtoehtojen tarkastelu.</p> <p>Voimassa olevien kaavojen osalta ei ole esitetty Metsähallituksen ranta- asemakaavakarttaa.</p> <p>Viranomaisyhteistyöhön sisältyvät myös kaavan eri vaiheissa annettavat lausunnot sekä mahdolliset työneuvottelut. Kaavaprosessin aikataulu on jäljessä</p>	<p>Etelä-Savon maakuntakaavaa ollaan uudistamassa.</p> <p>Täydennetään OASiin että hanke on kooltaan maakunnallisesti merkittävä ja se edellyttää hankkeen osoittamista maakuntakaavassa.</p> <p>Täsmennetään OAS:ia siten että 3. vaihemaakuntakaava käsittelee myös tuulivoimaa.</p> <p>Lisätään OAS:iin kaavan tavoitteisiin.</p> <p>Lisätään Metsähallituksen ranta- asemakaava OAS:iin.</p> <p>Päivitetään kaavoituksen</p>
--------------------------------------	--	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	ainakin OAS-vaiheen osalta. Kaavan hyväksymispäätöksestä valittaminen tulee esittää yksityiskohtaisemmin (milloin ja minne).	aikataulua OAS:iin. Täydennetään että kaavapäätöksestä voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen OAS:ia.
--	---	--

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

L10 Ilmatieteenlaitos 27.5.2023	Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Sarvikankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.	Merkitään tiedoksi.
L11 Fingrid 29.5.2023	<p>Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-ohjelma ja osayleiskaava). Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset.</p> <p>Tuulivoima-alueen liityntä Kauppilan sähköasemalle on mahdollinen, jos tuulivoima-alueen teho jää riittävän pieneksi. Asiasta on neuvoteltava Fingridin kanssa. Fingridillä on parhaillaan verkonsuunnittelu käynnissä ja tarjottavat liityntävaihtoehdot täsmentyvät.</p> <p>Fingridillä ei ole muuta lausuttavaa tässä vaiheessa. ...</p> <p>Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.</p>	Merkitään tiedoksi.
L12 MTK Metsänomistajat 29.5.2023	<p>MTK metsänomistajat kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin ja toivoo otettavan ne huomioon kaavan tavoitteissa, selvitysten teossa ja vaikutuksia arvioitaessa.</p> <p><u>Kappale 3: Suunnittelun tavoitteet</u></p> <p>Tavoitteissa todetaan, että tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien yhdys- ja huoltoteiden sekä sähköaseman ja maakaapeleiden rakentaminen. Kaavalla on myllypaikkojen maanomistajien lisäksi vaikutuksia muillekin kaava-alueen maanomistajille ja hankealueen ulkopuolisille sähkölinjan johtoalueen maa-alueiden maanomistajille. MTK metsänomistajat suosittaa, että kaupunki voisi edistää kaavan tavoitteita suosittelemalla hanketoimijalle kaava-alueen sekä ulkopuolisten maanomistajien tasapuolista kohtelua ja omaisuuden suojan huomioimista, mm. siten, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hankealueen ulkopuolisten sähkönsiirtolinjojen maa-alueiden lunastuksissa maanomistajakorvauksissa tulisi käyttää niin sanottua Keuruun mallia (KH 07.11.2022). Siinä hanketoimija sitoutuisi maksamaan hankealueen ulkopuolisille sähkönsiirtolinjojen maa-alueiden maanomistajille kertakorvauksen lunastuskorvauksen päälle. Lisäksi hanketoimija solmisi maanomistajasopimukset kaavoitettavan alueen osalta. <p><u>Kappale 6: Vaikutusten arviointi</u></p>	Merkitään tiedoksi.

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

	<p>Vaikutusten arviointia elinkeinoelämään tulee tehdä myös metsätalouteen. Metsätaloudelliset kokonaisvaikutukset, kuten puuntuotantoon ja sen aluetaloudelliset vaikutukset, metsien hiilensidontaan sekä rakennettavien voimajohtolinjojen vaikutukset metsiin, metsänomistajiin jne. Lisäksi yksityisten harjoittamaan metsätalouteen. Näitä on hyvä arvioida myös kaavassa sekä YVA arvioinnissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaavoituksella ei tule rajoittaa metsänkäyttöä <p><u>Kappale 7.1: Osalliset</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Osallisten listaan tulee lisätä yksilöidysti Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo, MTK-Etelä-Savo ja MTK metsänomistajat/Etelä-Savo. 	Lisätään OAS:iin.
<p>L13 Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo 30.5.2023</p>	<p>Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo lausuu seuraavaa:</p> <p>6 Vaikutusten arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> Vaikutusten arviointia elinkeinoelämään tulee myös tehdä, ml. metsätaloudelliset kokonaisvaikutukset. Kaavoituksella ei tule rajoittaa metsänkäyttöä Kaavoituksella voidaan vaikuttaa myös hankkeiden toteuttamiseen edellyttämällä hanketoimijalta omaisuuden suojan huomioimista ja maanomistajien tasapuolista kohtelua. <p>7.1 Osalliset</p> <ul style="list-style-type: none"> Osallisten listaan on tarpeen lisätä yksilöidysti Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo ja MTK 	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Yksilöidään osalliset OAS:iin</p>
<p>L14 Telia Finland Oyj 27.4.2023</p>	<p>Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole kaavoituksesta, hankkeesta tai voimaloiden sijoituksesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle tai sen poikki ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.</p> <p>Mikäli tulevien sähkönsiirtojohtojen reitit tulevat kulkemaan operaattoreiden johtojen läheisyydessä, tuulivoimahankkeen toimesta on tehtävä erikseen vaarajänniteselvitys (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).</p>	Merkitään tiedoksi.

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteet

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
M1 Yksityishenkilö(t) 20.3.2023	<p>Hei, suunniteltu Sarvikankaan tuulivoimahankkeen läntinen alue ylettyy lähelle Vanaja järveä, jonka rannalla yhtymällämme on mökinvuokraustoimintaa. Yksi mökkiemme tärkeistä vetovoimatekijöistä on hiljainen sijainti ja rauhallinen järvi. Mökinvuokraus muodostaa suuren osan yhtymämme tuloista. Tuulivoimaloista aiheutuvalla meluhaitalla on tämän vuoksi suuri haittavaikutus yhtymämme matkailutoimintaan ja Vanaja järven alueen rauhallisuuteen.</p> <p>Tämän vuoksi toivomme alueen olevan niin kaukana Vanaja järvestä kuin on tarpeellista, jotta voimaloista syntyvä ääni ei kulkeudu Vanaja järvelle tyynimmälläkään säällä.</p>	Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista (Vna 1107/2015).
M2 Yksityishenkilö 21.5.2023	<p>SUUNNITELTU TUULIVOIMAHANKEEN MYLLYYN ON MATKAA 840 M. TUULENOTTOALUE RAJOITTUU MAANI RAJALLE.</p> <p>VASTUSTAN ETTÄ NÄITÄ TUODAAN ASUTUSTEN LÄHELLE</p> <p>LEVIÄVÄ MIKROMUOVI, VÄLKKEET, ÄÄNET HAITTAAVAT ARJEN TOIMIA</p> <p>2800 HA ON SUUNNIeltu ALUE.....SIIRTÄKÄÄ SUUNNITELMAT METSÄISIMMILLE ALUTIELLE....HEHTAAREITA ON!</p>	Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.
M3 Yksityishenkilö 21.5.2023	<p>Hei Meillä on Lahnasella metsää tämän tuulivoimalan reunalla, ei pitäisi aivan kuulua siihen alueeseen. Mutta kutsu tuli sinne tilaisuuteen, joka oli 4.5.2023. Meillä on myös mökki siinä Lahnasen rannassa ja sen vuoksi ajattelin ottaa yhteyttä. En kannata tuulivoimalaan, sillä sähkön hinnan kanssa leikitään. https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/af3aed45-1a97-4cad-8458-2ae7efd5bb7b Kuten tuosta linkistä selviää, sähköä saataisiin halvalla, mutta koneet kiinni Olkiluodossa. Lisäksi pyydän huomiomaan seuraavat seikat: 1. Metsästysalueet pilataan, mitenhän hirviä sitten on? Samoin muut elukat lähtee. 2. Halutaanko lähettää kaikki asukkaat Lahnaselta ja osasta Vanajaa pois. 3. Järven ylitse kuuluu ääni kaikkiin kesämökkeihin. 4. Onko selvitetty millainen ääni on ja mitä se vaikuttaa ihmisiin. 5. Myös näköalat pilataan niillä hyrrillä.</p>	<p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.</p> <p>YVAN yhteydessä tehdään tarvittavat ympäristöselvitykset ja arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	6. Lisäksi meidän mökillä on lepakkoja sekä kalasääski pesi ainakin muutama vuosi sitten. Joten pyydän ottamaan tämä asiat huomioon.	

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
M4 Lahnasen Hirviseurue 24.5.2023	<p>Lahnasen Hirviseurue on tutustunut Sarvikankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja keskustellut asiasta kokouksessaan 24.5.2023. Valtaosa (27 kpl) suunnitellun tuulivoimahankkeen voimaloista sijoittuisivat Lahnasen Hirviseurueen vuokraamille metsästysalueille. Seurue on keskustellut hankkeesta suoraan hanketoimijan kanssa ja saanut vahvistuksen, ettei hankkeella ole vaikutusta alueen metsästysvuokrasopimuksiin eikä alueen metsästysoikeuksiin jatkossa.</p> <p>Hanketoimijan arvion mukaan noin 2 % Hirviseurueen metsästysalueista tulee tuulivoimarakentamisen piiriin ja voimaloille rakennetaan kantavat ja ympärivuoden hanketoimijan puolesta auki pidettävät huoltotiet.</p> <p>Lahnasen Hirviseurue katsoo tuulivoimahankkeen myötä parantuvan tieverkoston helpottavan jatkossa ikääntyvän jäsenistönsä liikkumista sekä mahdollistavan ympärivuotisen riistanhoidon alueellaan. Näin ollen Lahnasen Hirviseurue puoltaa Sarvikankaan tuulivoimahanketta, eikä sillä ole huomautettavaa hankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>	Merkitään tiedoksi.
M5 Yksityishenkilö 25.5.2023	<p>Ehdotan Sarvikankaan tuulivoima-alueen sijoittamista täysimääräisesti Vanajantien itäiselle alueelle. Koska tuulivoimalat aiheuttavat mahdollista haittaa harjoittamalleni lomamökkien vuokraustoiminnalle, sekä laskevat kiinteistöjen arvoa. Lomamökkimme sijaitsevat Iso-Mäntysen rannalla ja tuulivoima-alue on suunniteltu vastarannalle. Tarkoittamallani haitalla tarkoitan tuulivoimasta aiheutuvaa välke, melu ja näköhaittaa. Omistamani mökit sijaitsevat rauhallisella alueella metsä keskellä, vuokralaisemme hakevat lomaltaan hiljaisuutta ja rauhaa. Samat vuokralaiset ovat viettäneet lomaansa jopa useamman vuosikymmenen ajan mökillämme. Mikäli tuulivoima-alue tulee kilometrin päähän mökistämme haittaa tämä oleellisesti mökkien vuokraustoimintaa sekä omaa vapaa-ajan viettoa.</p> <p>Käsitykseni on, että mikäli voimalat tulevat niille suunnitelluille alueille olen oikeutettu korvaukseen niin kokemuksellisesta (melu, välke ja näköhaitta) kuin kiinteistöjen arvonalentumisesta aiheutuvasta haitasta.</p> <p>Haluan nostaa esille myös, että kaavan esittelyssä ei saa tarkkaa kuvaa tuulivoimaloiden sijoitus paikoista ja tämä haittaa täydellistä perehtymistä asiaan ja haittojen arviointiin.</p>	<p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.</p> <p>YVAN yhteydessä tehdään tarvittavat ympäristöselvitykset ja arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p>
M6 Yksityishenkilöt 26.5.2023	<p>Tämä lausunto koskee Sarvikankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa.</p> <p>YVA-ohjelman sivulla 68 on todettu seuraavaa: Hankealueen rajalla sijaitsee yksi loma-asunto. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset ja loma-asunnot</p>	Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	<p>sijaitsevat noin 2 kilometrin päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta." Vaikka voimaloiden lopullista sijaintia hankkeen mahdollisesti toteutuessa ei tässä vaiheessa vielä tiedetäkään, asutukseen ja väestöön kohdistuvien vaikutusten pohjaselvitys on puutteellisesti tehty.</p> <p>Alustavan voimalasijoittelun (YVA s. 34) mukaan omistamaamme kiinteistöä (Niinikangas 593-435- 7-22) lähin voimala sijaitsisi Hirvijärven länsirannalla (sähkönsiirtolinjan itäpuolella, Ilosaarta vastapäätä). Sen etäisyys vapaa-ajan asunnostamme (Hirvikoskentie 300, 76850 Naarajärvi) olisi vain n. 1 km. Etäisyys on samaa suuruusluokkaa myös Hirvijärven rannan muista alueista, joita on suunniteltu kehitettäväksi vapaa-ajan asumiseen.</p> <p>Hankealueelle suunniteltavat tuulivoimalat eivät saa sijaita niin lähellä kiinteistöämme, että niistä aiheutuvat ääni-, maisema- tai muut vaikutukset haittaavat olemassa olevan vapaa-ajan asunnon käyttöä ja uusien Hirvijärven rannalle suunniteltujen rakennuspaikkojen luvitusta. Nyt rakenteilla olevan Niinimäen tuulivoimala-alueen hyväksi olemme jo luopuneet mm. Valkeisenlammen alueen vastaavista rakentamissuunnitelmista. On kohtuutonta, jos Sarvikankaan hankkeen vaikutukset estäisivät myös Hirvijärven alueen kehittämissuunnitelmat ja lisäksi vielä haittaisivat olemassa olevan vapaa-ajan asunnon käyttöä.</p>	<p>YVAN yhteydessä tehdään tarvittavat ympäristöselvitykset ja arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
M7 Rusal Osakaskunta26.5.2023	Rusalan Osakaskunta katsoo, ettei Sarvikankaan tuulivoimahankkeella ole vaikutusta Osakaskunnan toimintaan tai vesialueiden käyttöön. Rusal Osakaskunnalla ei ole huomautettavaa hankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Merkitään tiedoksi.
M8 Yksityishenkilö(t) (LL & ML)27.5.2023	<p>Me allekirjoittaneet jätämme mielipiteemme yksityishenkilöinä ja naapureina, jotka omistavat asuin- ja lomakiinteistöjä Sarvikankaan tuulivoimahankkeen suunnittelualueen läheisyydessä Paltasella (Kiinteistötunnukset 593-402-0003-0093 ja 593-405-0004-0057). Kiinteistömme sijaitsevat noin kahden kilometrin päässä lähimmästä suunnitelluista tuulivoimaloista¹.</p> <p>Pieksämäen kaupunki ja Etelä-Savon maakuntaliitto ovat Niinimäen tuulivoimahankkeen innoittamina lähteneet voimallisesti edistämään tuulivoiman hyödyntämistä Pieksämäen alueella². Kaupungin ja maakuntaliiton puolelta esitetyissä mielipiteissä tuntuu korostuvan kiire: suunnitellut tuulivoimahankkeet halutaan toteuttaa nopeasti ja maakuntakaavaa muuttaa nopeutetusti siten, että se mahdollistaa tuulivoiman hyödyntämiseen tarkoitettujen uusien alueiden pikaisen rakentamisen³. Selvitysten laatijoina käytetään pääasiallisesti sellaisia yrityksiä, jotka saavat toimeentulonsa tuulivoiman edistämisestä. Hankkeita koskevista selvityksistä on maakuntaliiton puolelta todettu mm. seuraavaa: "Osallisten näkökulmasta se kuka selvitykset on laatinut, on toissijaista. Tärkeää on hahmottaa, että tulevaisuudessa alueet on tarkoitus osoittaa tuulivoimatuotantoon ja nyt halutaan nimenomaan kuulla ajatuksia tähän liittyen. [Etelä-Savon maakuntaliiton aluesuunnittelupäällikkö Jenni] Oksanen näkee, että avoin vuorovaikutusprosessi on tärkeä tuulivoiman hyväksyttävyyden kannalta."⁴</p> <p>Tuulivoima on epäilemättä mahdollinen energiantuotannon lähde ja kätevä kiinteistöverojen kartuttamisen apukeino, ja se vaurastuttaa joitain yksittäisiä sijoittajia ja maanomistajia, mutta me allekirjoittaneet kannamme huolta siitä, että suunnittelu ja toteuttaminen sivuuttavat luonto- ja ympäristöarvoja eivätkä tapahdu kyllin kokonaisvaltaisesti eikä suunnittelussa oteta kylliksi huomioon niitä tietoja ja kokemuksia, joita muualla Suomessa ja ulkomailla on saatu tuulivoimahankkeista ja tuulivoiman haitoista luonnolle ja ihmisille.⁵</p> <p>Nyt Pieksämäen haja-asutusalueiden metsäisiä mäkiä halutaan täyttää tuulivoimaloilla alue kerrallaan ilman kokonaissuunnitelmaa. Suomessa on kuntia ja kaupunkeja, joissa on laadittu kuntakohtainen tuulivoimaohjelma tai -strategia⁶ tai joissa on päätetty esimerkiksi vähintään 3 tai 4 kilometrin suojavyöhykkeistä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille⁷. Tällaisten esimerkkien seuraaminen vahvistaisi toiminnan avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta.</p>	<p>Kaavoituksen liittyvässä vuorovaikutuksessa noudatetaan MRL säännöksiä.</p> <p>Kaavan vaikutusten arviointi tehdään MRL:n säännösten mukaisesti.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	<p>Paltasen alueella on jo nyt useita taustamelun lähteitä: valtatie 23, rautatie, autourheilukeskus, motocrossrata, metsämoottoriurheilualue, hiekan- ja soranottoalueita sekä talousmetsien hyödyntämisestä ajoittain aiheutuvia ääniä. Ajoittain ääniä kantautuu kaukaisemmilta maanottoalueilta. Silti Paltasellakin on mahdollisuus myös kokea hiljaisuutta. Kannamme suurta huolta suuren tuulivoimala-alueen korkeista tuulimyllyistä kantautuvista äänistä, jotka loisivat alueelle kuta kuinkin jatkuvan teollisen taustamelun. Korkealla toimivien tuulimyllyjen ääni vaimenee harvoin. Ne eivät siis vaimene yöksi kuten muu ympäristömelu. Lisäksi melun leviämistä edistäviä sääolosuhteita esiintyy erityisesti myöhään illalla ja yöllä. Melu myös painottuu matalille taajuuksille, jotka kantautuvat ilmassa pidemmälle ja tunkeutuvat helpommin asuntojen rakenteiden läpi sisätiloihin. Tuulivoimaloiden tuottamien melu- ja infraäänien haitallisesta vaikutuksesta ihmisten terveyteen on runsaasti tutkimuksia, mutta häiriötä vähätellään ja kuten Kimmo Suomen ja Pirjo Kerosen tutkimuksessa vuodelta 2021 tuodaan esiin, "Suomen erityisongelmana on myös se, että tänne sijoitetaan yhä suurempia ja tehokkaampia tuuliturbiineita, joita ei ole vielä pystytetty mihinkään muualle. Suomi on siis eräänlainen koelaboratorio kaikista suurimmille tuulivoimaloille ilman kattavaa tutkimusta."⁸ Keski-Suomen ELY-keskuksen <i>Tuulivoiman yleisoppaassa</i> todetaan, että "voimaloiden ääni vaimenee etäisyyden kasvaessa, joten keskeisin torjuntakeino haitallisina koetuille meluvaikutuksille on riittävä etäisyys tuulivoimaloista".⁹ Paltasen alue ei kaipaakaan enää ylimääräistä melukuormitusta, vaan alueella tulee panostaa nykyistenkin äänihaittojen vähentämiseen.</p> <p>Kannamme huolta myös Pieksämäen pohjoisten seutujen maisemakuvasta. Jo Niinimäen tuulivoimahanke aiheutti esitöineen Paltastakin koskevia maisemamuutoksia, kun alueen metsien kautta raivattiin pitkä ja leveä aukko, jonka reittiä suunniteltaessa sivuutettiin alueen metsissä kulkevat vanhat sähkölinjaurat ja siten saatiin aikaiseksi suurempi metsäkato. Lisäksi voimaloiden ja niiden tieyhteyksien rakentaminen vaatii metsäluonnon mittavaa raivaamista. Esimerkiksi Kajaanin kaupungin tuulivoimaohjelman keskeisiä periaatteita ovat maisemiarvojen turvaaminen, hiljaisten ja erämaisten alueiden turvaaminen sekä riittävien suojavyöhykkeiden jättäminen asutuksen asumiskelpoisuuden turvaamiseksi.¹⁰</p> <p>Kommentoitavana olevassa Sarvikankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmassa on tarkoitus käsitellä hankkeen ihmisille ja luonnolle tuottamia haittoja, ja olemme jättäneet Etelä-Savon ELY-keskukselle sitä koskevan mielipiteemme, joka on varsin samansuuntainen kuin tässä kaavahankkeesta esittämämme. Muutokset olisivat toteutuessaan suuria</p>	<p>Hankkeen suunnittelun yhteydessä tehdään meluselvitys YM laatiman ohjeen mukaisesti.</p> <p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjeista (Vna 1107/2015).</p> <p>YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteydessä selvitetään hankkeen vaikutukset maisemaan.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	<p>suunnittelualueella ja sen vaikutusalueilla, kun luonnonmukainen maisema muuttuu ääniensä ja näkymiensä puolesta äkillisesti teollisuusalueeksi ja kun öistä taivasta alkavat valaista keinotekoiset valot. Tämä vaikuttaa niin ihmisiin kuin eläimiin. ELY-keskukselle toimittamassamme kannanotossa kiinnitämme huomiota Paltasella liikkuviin ja pesiviin rauhoitettuihin eläimiin sekä Paltaselle vastikään perustettuun estettömään suopuistoon, jonka olemassaoloa ei ole lainkaan huomioitu YVA-ohjelmassa. Olisi avoimuuden ja vuorovaikutteisuuden vuoksi hyvin tärkeää, että myös Paltasen kyläyhdistys kutsutaan YVA-ohjelmassa mainittuun seurantaryhmään. Suunnitelman mukaan seurantaryhmään on kutsuttu muun muassa Paltasen alueella moottoriurheilua harrastavien edustajia mutta ei asukkaiden eikä kesäasukkaiden edustajia, mikä on hyvin outo linjaus.</p> <p>Kannatamme kaikkien tuulivoimahankkeiden negatiivisten vaikutusten esiintuomista ja niiden tarkkaa ja avointa selvittämistä sekä toivomme vähättelyn asemesta haittavaikutusten todellista huomioonottamista päätöksiä tehdessä. Toivomme myös kiinteistöjen arvonlaskua koskevien huolien puolueetonta selvittämistä.</p> <p>Pidämme huolestuttavana sitä, että ohjelmaa toteuttavan Sitowise Oy:n edustaja ja projektipäällikkö esittää julkisuudessa väitteitä siitä, ettei hänellä ole tietoja tutkimuksista, jotka tukisivat väitteitä kiinteistöjen arvon alenemisesta niin kutsuttujen tuulipuistojen läheisyydessä.¹¹ Kuitenkin tällaisia tutkimustuloksia on saatu: ruotsalaisessa Kungliga Tekniska Högskolanin tutkijoiden tutkimuksessa vuodelta 2021 todettiin kiinteistöjen arvon alentuneen voimakkaasti varsinkin parin kilometrin säteellä tuulivoimaloista. Asiasta on uutisoitu Suomenkin medioissa.¹² Asiaa ei kuitenkaan ole tutkittu kattavasti eikä puolueettomasti: suomalaisessa tutkimuksessa, jonka tilaajia oli tuulivoimaa edistävä Suomen Tuulivoimayhdistys, päädyttiin tulokseen, jonka mukaan kiinteistöjen arvon laskua ei voida todentaa.¹³ Jo aivan arkijärjellä ajatellen on hyvin todennäköistä, että ihminen, joka hakeutuu asumaan tai lomaillemaan maa- ja metsäseudulle, useimmissa tapauksissa hakee sieltä luonnonrauhaa eikä kaupunkimaista ääni- ja maisemaympäristöä. Tuulivoimala-alueiden yleistyminen todennäköisesti vähentää monen nykyisen kiinteistön soveltuvuutta ja houkuttelevuutta asuin- tai lomailupaikaksi, mikä vaikuttaa kyseisten kiinteistöjen arvoon laskevasti.</p> <p>Pieksämäen kaupungilta toivomme aktiivisempaa ja tasapuolisempaa tiedottamista, jossa huomioitaisiin myös haitat ja tuulivoiman muualla aiheuttamat negatiiviset kokemukset ja annettaisiin tilaisuus kriittiselle keskustelulle ja kutsuttaisiin mukaan myös esimerkiksi Tuulivoima-kansalaisyhdistyksen edustajia – tällä hetkellä suunnitelmia ja paikallista tiedotusta hallitsevat tuulivoimahankkeiden edistäjien levittämät visiot ja väitteet, joita sekä kaupunki että maakuntaliitto</p>	<p>Esteetön Suopuisto huomioidaan kaavaselostuksessa vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Paltasen kyläyhdistys kutsutaan seurantaryhmään.</p> <p>Kaavaselostuksessa arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p> <p>Kaavaselostuksessa arvioidaan hankkeen vaikutukset kiinteistöjen arvoihin Suomessa tehtyjen selvitysten pohjalta.</p> <p>Tiedottamisessa ja vuorovaikutuksessa noudatetaan MRL:n säännöksiä.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	<p>myötäilevät hankkeita kiirehtiessään.</p> <p>Pieksämäeltäkin löytyisi luonnonolosuhteiden puolesta tuulivoiman valjastamiseen sopivia alueita myös kaupunkialueelta ja sen liepeiltä, kuten Pappilanmäki ja Pieksäjärvi. Selkein osoitus tuulivoiman hyödyntämisen häiritsevyydestä onkin se, että tuulivoimalat halutaan kaavoittaa ja rakentaa asutuskeskusten asemesta haja-asutusalueelle. Harvalukuisemman väestön huolet ja vastustus koetaan helpommaksi sivuuttaa.</p> <p>Tuomme samalla esiin vastustuksemme hanketta kohtaan ja toivomme, että mahdollisessa toteutuksessa, jota pidämme epäsuotavana, Sarvikankaan tuulivoimala-alueen kokoa ja sinne suunniteltujen tuulivoimaloiden korkeutta pienennettäisiin tuntuvasti ja että alueella toteutettaisiin silloin myös mittavat suojavyöhykkeet.</p> <p>Ennen nykyisten ja tulevien tuulivoimahankkeiden jatkamista Pieksämäen kaupungin tulisi laatia tasapuolinen ja harkittu tuulivoimastrategia. Suomessa on runsaasti esimerkkejä paikkakunnista, joissa on historian kuluessa ripustauduttu lupaavan tulonlähteen varaan ummistaen silmät ja korvat riskeiltä ja haitoilta ja sitten on kärsitty lyhyen kukoistuskauten jälkeen toiminnan jälkeensä jättämistä haitoista vuosikymmenien ajan. Sähkön hinnan kehityksen suuret arvaamattomat vaihtelut tekevät tuulivoimaan panostamisen kannattavuudesta hyvin riskialtista – vastikään on sähkön ylituotannon vuoksi koettu tilanteita, joissa tuotantoa on kannattavuuden nimissä vähennetty ja hintaa mahdollisesti nostettu keinotekoisesti tuotantoa manipuloimalla.¹⁴</p> <p>Mitä tulee kansalliseen energiapolitiikkaan, jolla tuulivoimaan panostamista perustellaan, oma näkemyksemme on, että ainoa kestävä ratkaisu elinkelpoiseen tulevaisuuteen on kulutuksen vähentäminen. Tuulivoimaa edistettäessä tulee tuoda rehellisesti ja tasapuolisesti esiin myös sen haittapuolet, kuten kuluttamisen kasvattamiseen perustuva ideologia sekä maisemalle ja luonnolle aiheutetut haitat, jotka voivat olla paikallisesti suuriakin, samoin kuin tuulivoiman aiheuttaman melun ja valon häiritsevyyden sekä niiden haitat paikalliselle asutukselle ja kiinteistöjen arvolle.</p> <p>1 https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Arviointiohjelma%20C%20Sarvikankaan%20tuulivoimahanke_0 .pdf s. 19 kuva 1.1.</p> <p>2 https://www.pieksamaki.fi/tuulivoima-pieksamaella-yleisotilaisuudet/ https://www.esavo.fi/ajankohtaista/maakuntakaavassa-tarkoitussuositusta-uusia-tuulivoimatuotannon-alueita-pieksamaelle---asukkaita-kutsutaan-keskustelutilaisuuteen</p> <p>3 https://www.esavo.fi/ajankohtaista/maakuntahallitus-kasitteli-pieksamaen-sarvikankaan-tuulivoimalahankkeen-etenemista</p> <p>4 https://www.esavo.fi/ajankohtaista/maakuntakaavassa-tarkoitussuositusta-uusia-tuulivoimatuotannon-alueita-pieksamaelle---asukkaita-kutsutaan-keskustelutilaisuuteen</p> <p>5 https://tvky.info/tietoa-tuulivoimasta/</p> <p>6 Esim. https://www.kajaani.fi/tiedostot/tuulivoimaohjelman-loppuraportti-pdf/?1668179207</p> <p>7 Esim. https://yle.fi/a/3-11754217; https://www.seinajokinen.fi/ilmajoella-valtuusto-kaatoi-</p>	<p>Kaavan laatimisessa noudatetaan MRL:n säännöksiä.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	<p>tuulivoimakaavan/</p> <p>8 https://www.dropbox.com/s/dj773n0izqp3yrf/Tutkimuskatsaus_Tuulivoiman%20haitalliset%20terveysvaikutukset.pdf?dl=0 s. 62.</p> <p>9 https://www.ely-keskus.fi/documents/10191/57296/Tuulivoiman+yleisopas.pdf/9f0ed0a3-7df6-ee6c-81ed-e90279b264fe?t=1636093932871, s. 5.</p> <p>10 https://www.kajaani.fi/tiedostot/tuulivoimaohjelman-loppuraportti-pdf/?1668179207, s. 7.</p> <p>11 Pieksämäen Lehti 6.5.2023, s. 4.</p> <p>12 https://swopec.hhs.se/kthrec/abs/kthrec2022_006.htm; https://www.suomenuutiset.fi/tutkimus-ja-kokemus-sen-todistavat-tuulivoimalan-lahella-sijaitsevan-kiinteiston-arvo-voi-pudota-jopa-puoleen/</p> <p>13 https://tuulivoimayhdistys.fi/tietoa-tuulivoimasta-2/tietoa-tuulivoimasta/tuulivoiman-vaikutukset/tuulivoiman-yhteiskuntavaikutukset/tuulivoiman-vaikutus-kiinteistojen-arvoon</p> <p>14 https://yle.fi/a/74-20032308; https://yle.fi/a/74-20032142</p>	

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
M9 Yksityishenkilö 28.5.2023	<p>Haluan esittää Sarvikankaan tuulivoiman osayleiskaavasta seuraavaa:</p> <p>1. Sarvikankaan tuulivoima hankkeen kaava-alueen sijainti on mielestäni liian lähellä vakituista asuntoani. Tämän seurauksena karttaan merkattujen lähimpien voimaloiden sijainti on reilusti alle 2-kilometriä.</p> <p>- Voimaloiden sijainti aiheuttaa asumisen olosuhteisiin suuria muutoksia ja haittoja. Meluongelmaa, välkettä, sekä kiinteistöjen arvon alentumista.</p> <p>- Voimaloiden sijainnin tulisi olla reilusti yli 2-kilometriä vakituisista asuinrakennuksista</p>	<p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.</p> <p>YVAN ja kaavoituksen yhteydessä tehdään tarvittavat ympäristöselvitykset ja arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p>
M10 Yksityishenkilö 28.5.2023	<p>Haluan esittää Sarvikankaan tuulivoiman osayleiskaavasta seuraavaa:</p> <p>1. Sarvikankaan tuulivoima hankkeen kaava-alueen sijainti on mielestäni liian lähellä vakituista asuntoani. Tämän seurauksena karttaan merkattujen lähimpien voimaloiden sijainti on reilusti alle 2-kilometriä.</p> <p>- Voimaloiden sijainti aiheuttaa asumisen olosuhteisiin suuria muutoksia ja haittoja. Meluongelmaa, välkettä, sekä kiinteistöjen arvon alentumista.</p> <p>1. - Voimaloiden sijainnin tulisi olla reilusti yli 2-kilometriä vakituisista asuinrakennuksista.</p> <p>Nykyisten voimaloiden korkeus huomioiden</p>	<p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.</p> <p>YVAN ja kaavoituksen yhteydessä tehdään tarvittavat ympäristöselvitykset ja arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p>
M11 Etelä-Savon kauppakamari 29.5.2023	<p>Etelä-Savon kauppakamarin lausuntona toteamme, että kaikilla Etelä-Savon alueella kohdistuvilla potentiaalisilla ja mahdollisilla tuulivoimahankkeilla on merkittävät positiiviset vaikutukset alueen elinkeinoelämään. Rakentamisvaiheenaikainen työllisyysvaikutus sekä operointi ja käyttö lisäävät alueen työllisyyttä sekä parantavat alueen kuntien verotuloja. Puhtaan energian investoinnit mahdollistavat myös sitä tarvitsevan uudenlaisen teollisuuden kehittymisen alueella.</p> <p>Puolustusvoimien tutkiin liittyvät vaatimukset estävät tuulivoiman rakentamisen Etelä-Savossa laajasti, joten kaikkien potentiaalisten alueiden hyödyntämiseen tulee suhtautua positiivisesti. Sarvikankaan alueen osalta tätä tutkaongelmaa ei ole.</p> <p>Valtakunnallisesti tulee suosia keskitettyä ja tehostettua maankäyttöä, mikä Sarvikankaan hankkeessa toteutuu hyvin, kun jo rakennettua aluetta laajennetaan. Myös sähkön siirtoon liittyvä rakentaminen toimii hyvin yhteen Niinimäen hankkeen kanssa.</p> <p>Laajasti ottaen hanke tukee Etelä-Savon energiaomavaraisuuden myönteistä kehitystä ja valtakunnallisia tavoitteita hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Sitowise Oy, Satu Lavinen, Timo Huhtinen

14.3.2023

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
M12 Pieksämäen Yrittäjät 29.5.2023	Pieksämäen Yrittäjät ry suhtautuu myönteisesti kyseiseen tuulivoima hankkeeseen Pieksämäen seudulle.	Merkitään tiedoksi.
M13 Yksityishenkilö 29.5.2023	<p>Pieksämäelle on tulossa jo yksi tuulipuisto. Antaa sen nyt tulla mutta olen tässä asiassa huolissani siitä että Pieksämäkeläisillä ei ole mitään käsitystä oikeasti miltä 22-voimalaa näyttää ja vaikuttaa saati sitten kun niitä tulee toiselle laidalle vielä yli puolet lisää.</p> <p>Luulen että ihmisten mielipide kääntyy tuulivoimaa vastustavaksi kunhan näkevät Niinimäen voimat pystyssä. Lisäksi totean tähän väliin että suuressa mittakaavassa ihmisille alkaa selvitä että tämä koko ihmisen aiheuttamaksi väitetty ilmastonmuutos on huijausta ja nämä vihreän siirtymän rumilukset aiheuttavat inhoa, terveydellistä haittaa ja yhteiskunnalle valtavat kustannukset.</p> <p>Valitettavasti Sarvikangas on jo päätetty kun Niinimäki toiminnassa. Jäitä hattuun tässä asiassa.</p> <p>Tuo noin kymmenen kilometrin etäisyys kaupungista ja siitä missä minä asun on tuulivoimalan infra-äänen vaikutusalueella ja siitä saattaa olla terveydellisiä haittavaikutuksia tuhansille ihmisille, näitä asioita ei vaan perusteellisesti tutkita missään.</p> <p>Vanhemmillani on 2 mökkiä noin puolentoista kilometrin päässä myllystä ja luulen että vuokraustoiminta tulee kyllä loppumaan ja mökkien arvo alenee rajusti. Ruotsissa on tehty näitä tutkimuksia laajoina ja ne osoittavat arvon alenemisen.</p> <p>Luulen että oman kiinteistöni arvo alenee vaikka etäisyyttä on noin kymmenen kilometriä.</p> <p>Pieksämäen kaupungin vetovoima terveellisen asumisen kuntana tulee huononemaan rajusti ja ihmiset eivät halua muuttaa tänne tuulivoimareservaattiin mikä nimitys ei vielä yhdestä puistosta ehkä tule mutta kahdesta jo semmoisen mielikuvan ulkopaikkakuntalainen ja paikallinenkin jo saa.</p>	<p>Tuulivoimaloiden suunnittelussa otetaan huomioon Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus.</p> <p>YVAN yhteydessä tehdään tarvittavat ympäristöselvitykset ja arvioidaan hankkeen vaikutukset.</p> <p>Kaavaselostuksessa arvioidaan hankkeen vaikutukset kiinteistöjen arvoihin Suomessa tehtyjen selvitysten pohjalta.</p>
M14 Telia Finland 27.4.2023	<p>Lausunto</p> <p>Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole kaavoituksesta, hankkeesta tai voimaloiden sijoituksesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle tai sen poikki ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.</p> <p>Mikäli tulevien sähkönsiirtojohtojen reitit tulevat kulkemaan operaattoreiden johtojen läheisyydessä, tuulivoimahankkeen toimesta on tehtävä erikseen vaarajänniteselvitys (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).</p>	Merkitään tiedoksi.